

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

f กรมส่งเสริมการเกษตร
y กรมส่งเสริมการเกษตร
x กรมส่งเสริมการเกษตร
s ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
a agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 17 ตุลาคม 2569

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
Young Smart Farmer	1	“ปิยะรัฐชย์” ดัน Young Smart Farmer สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ เชื่อมผลิต-แปรรูป-ตลาด เพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน	เว็บไซต์ topnews FB : topnews
	2	รมช.เกษตรฯ ปิยะรัฐชย์ พบเครือข่าย Young Smart Farmer หนองคาย ชู “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” หนุนเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรปลอดภัย	FB : สำนักงาน ประชาสัมพันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร
	3	“ปิยะรัฐชย์” ดัน Young Smart Farmer สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ เชื่อมผลิต-แปรรูป-ตลาด เพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน	เว็บไซต์ agrinewsthai FB : agrinewsthai
กะเพราพันธุ์คุ้มครอง	4	กรมส่งเสริมการเกษตร แจงข้อเท็จจริง “กะเพราพันธุ์คุ้มครอง” จดทะเบียนเพียง 4 พันธุ์ ไม่กระทบกะเพราพันธุ์อื่น ย้ำกินได้ แจกจ่ายได้ แต่ห้ามนำส่วนขยายพันธุ์ไปจำหน่ายเชิงพาณิชย์	เว็บไซต์ am1386
	5	กะเพราไม่ได้เป็นของใคร เกษตรฯ ยืนยัน 4 พันธุ์ใหม่ไม่กระทบพันธุ์เดิม	เว็บไซต์ bangkokbiznews
ส่วนภูมิภาค			
เยี่ยวยาเกษตรกร ภัยพิบัติด้านพืช	6	เปิดเกณฑ์เยี่ยวยาเกษตรกรภัยพิบัติด้านพืช จำกัดพื้นที่ตามประเภทความเสียหาย	เว็บไซต์ dailynews
โคกหนองนาโมเดล	7	โคกหนองนาโมเดล เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและพัฒนารูปแบบการผลิตที่เกื้อกูลกัน	เว็บไซต์ radiochiangmai
แปลงใหญ่แตงโม	8	เกษตรจังหวัดสกลนคร ลงพื้นที่ติดตามแปลงใหญ่แตงโม ต.แร่ อ.พังโคน ชูวางแผนผลิต 2,000 ไร่ ส่งตลาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง	เว็บไซต์ thainews

“ปิยะรัฐชย์” ดัน Young Smart Farmer สู่อุปกรณ์การธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ เชื่อมผลิต-แปรรูป-ตลาด เพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน

“ปิยะรัฐชย์” ดัน Young Smart Farmer สู่อุปกรณ์การธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่

“ปิยะรัฐชย์” ดัน Young Smart Farmer สู่อุปกรณ์การธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ เชื่อมผลิต-แปรรูป-ตลาด เพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน

นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านไร่ชมภู บ้านโคกพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรให้มีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคายและสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง 9 อำเภอ ได้ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรโดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มุ่งถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร และการยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

สำหรับผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรของสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย การพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน การพัฒนากลุ่มองค์กรเกษตรกร และการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรกรทุกช่วงวัย ตั้งแต่ Smart Farmer เกษตรกรรุ่นใหม่ อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน ไปจนถึงองค์กรเกษตรกร และเครือข่ายภาคการเกษตร ให้มีศักยภาพ เข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีผู้เชื่อมโยงคน พื้นที่ และสินค้าเกษตรเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการยกระดับ Young Smart Farmer สู่อุปกรณ์การธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การพัฒนาสินค้า ไปจนถึงการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้แนวทาง “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยส่งเสริมให้ Smart Farmer เป็นกำลังหลักด้านการผลิต และ Young Smart Farmer ต่อยอดสู่การแปรรูปและการจำหน่าย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

“กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายคณะทำงานผู้ประสานงาน Young Smart Farmer ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายภาคการเกษตร สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ พร้อมผลักดันการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถต่อยอดจากการผลิตไปสู่การแปรรูปและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม

เพิ่มรายได้ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยอย่างยั่งยืน” รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวทิ้งท้าย

<https://www.facebook.com/share/p/1DqAPg4uvH/>

รมช.เกษตรฯ ปิยะรัฐชย์ พบเครือข่าย Young Smart Farmer หนองคาย ชู “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” หนุนเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรปลอดภัย

(26 ต.ค. 69) นางสาวปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รมช.เกษตรฯ) พร้อมคณะผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านไร่ชมภู บ้านโคกพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลนาหนัง อำเภโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยมีนายไพฑูรย์ มหาชื่นใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย นางสาววรรณิ ศิริวรรณหอม เกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ให้การต้อนรับ พร้อมรับฟังรายงานภาพรวมการดำเนินงานของเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer: YSF) จังหวัดหนองคาย และผลการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านไร่ชมภู กลุ่มต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต ทั้งการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การแปรรูปสินค้าเกษตร การทำเกษตรปลอดภัยการเผา และการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

รมช.เกษตรฯ กล่าวว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขับเคลื่อนงานภายใต้แนวทาง “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยให้ความสำคัญกับการทำงานเชิงรุกจากระดับฐานราก รับฟังปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร เพื่อนำไปกำหนดแนวทางแก้ไขให้ตรงจุด พร้อมบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านสังคม แรงงาน และพาณิชย์ เพื่อช่วยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพและลดต้นทุนการผลิต ขณะเดียวกัน จะส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย Young Smart Farmer และ Smart Farmer ให้เกษตรกรรุ่นใหม่นำความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาผสมผสานกับประสบการณ์ของเกษตรกรรุ่นเก่า เพื่อพัฒนาการผลิตและเพิ่มโอกาสทางการตลาด โดยข้อเสนอโครงการของเครือข่าย YSF จังหวัดหนองคายจะนำไปหารือร่วมกับจังหวัด เพื่อหาแนวทางสนับสนุนและต่อยอดการดำเนินงานต่อไป

นอกจากนี้ ยังได้เน้นย้ำแนวทางแก้ไขปัญหาเกษตรกรในพื้นที่ ทั้งการติดตามมาตรฐานพืชผักปลอดภัยเพื่อรับมือผลกระทบจากพืชผักนำเข้าราคาถูก การรับฟังปัญหาที่ดินทำกิน และการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมกันกำหนดแนวทางจัดสรรน้ำตามมติประชาคม พร้อมผลักดันการสนับสนุนอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านให้มีโอกาสได้รับค่าตอบแทนตามภารกิจหรือโครงการที่ร่วมดำเนินงาน ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมเสวนากับเครือข่าย Young Smart Farmer จังหวัดหนองคาย จำนวน 50 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาคเกษตร พร้อมมอบปัจจัยการผลิตเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 100 ชุด ให้แก่ตัวแทนเกษตรกร และเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรรุ่นใหม่และกลุ่มอาชีพในชุมชน เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพิ่มมูลค่าผลผลิต และสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

“ปิยะรัฐชัย” ดัน Young Smart Farmer ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ เชื่อมผลิต-แปรรูป-ตลาด เพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน

นางสาวปิยะรัฐชัย ดิยะไพรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังลงพื้นที่ตรวจราชการ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านไร่ชมภู บ้านโคกพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลนาหนึ่ง อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรให้มีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคายและสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง 9 อำเภอ ได้ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรโดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มุ่งถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร และการยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

สำหรับผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรของสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย การพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน การพัฒนากลุ่มองค์กรเกษตรกร และการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรกรทุกช่วงวัย ตั้งแต่ Smart Farmer เกษตรกรรุ่นใหม่ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ไปจนถึงองค์กรเกษตรกรและเครือข่ายภาคการเกษตร ให้มีศักยภาพ เข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมุ่งเชื่อมโยงคน พื้นที่ และสินค้าเกษตรกรเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการยกระดับ Young Smart Farmer ผู้การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ผ่านการเชื่อมโยง ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การพัฒนาสินค้า ไปจนถึงการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้แนวทาง “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยส่งเสริมให้ Smart Farmer เป็นกำลังหลักด้านการผลิต และ Young Smart Farmer ต่อยอดสู่การแปรรูปและการจำหน่าย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

“กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายคณะทำงานผู้ประสานงาน Young Smart Farmer ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายภาคการเกษตร สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ พร้อมผลักดันการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถต่อยอดจากการผลิตไปสู่การแปรรูปและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม

เพิ่มรายได้ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยอย่างยั่งยืน” รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวทิ้งท้าย

กรมส่งเสริมการเกษตร แจงข้อเท็จจริง “กะเพราพันธุ์คุ้มครอง” จดทะเบียนเพียง 4 พันธุ์ ไม่กระทบกะเพราพันธุ์อื่น ย้ำกินได้ แจกจ่ายได้ แต่ห้ามนำส่วนขยายพันธุ์ไปจำหน่ายเชิงพาณิชย์

กรมส่งเสริมการเกษตร

“กะเพราพันธุ์คุ้มครอง”

จดทะเบียนเพียง 4 พันธุ์

ไม่กระทบกะเพราพันธุ์อื่น

“กรมส่งเสริมการเกษตร เคารพสิทธิของเกษตรกร และพร้อมดูแลให้การปลูกกะเพราเป็นไปอย่างถูกต้อง”

นายกฤษฎ์ อุทุมมเวทิน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

ห้ามทำอะไรบ้าง?

- ❌ ไม่นำต้นกะเพรา ส่วนขยายพันธุ์ ไปปลูก/จำหน่าย
- ❌ ไม่นำไปขายเชิงพาณิชย์ โดยไม่ได้รับอนุญาต

ทำได้แบบนี้

- ✅ ปลูกได้
- ✅ ขายได้
- ✅ กินได้
- ✅ แจกจ่ายได้

เพียงแต่ต้องไม่ใช้ “ส่วนขยายพันธุ์” เช่น เมล็ด กิ่งชำ ไปจำหน่ายเชิงพาณิชย์ สำหรับพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครอง

แล้ว “ส่วนขยายพันธุ์” คืออะไร?

เมล็ด กิ่งพันธุ์ ต้นกล้า

ถ้านำไปขาย ต้องขออนุญาตก่อน

สรุปง่าย ๆ

- ปลูกได้ กินได้ แจกจ่ายได้
- ห้ามขาย ส่วนขยายพันธุ์
- ไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ ไปจำหน่ายเชิงพาณิชย์
- เพื่อคุ้มครองพันธุ์ และเกษตรกรไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีมีกระแสข่าวและการเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและขอคุ้มครองพันธุ์กะเพรา จนเกิดความเข้าใจว่า “กะเพราถูกเอกชนจดคุ้มครอง” และอาจทำให้ผู้ปลูกหรือผู้จำหน่ายกะเพราทั่วไปมีความวิตกกังวล ไม่เป็นความจริงในลักษณะที่มีการเผยแพร่และเข้าใจกันในวงกว้าง โดยการคุ้มครองพันธุ์พืชดังกล่าวเป็นการคุ้มครองเฉพาะพันธุ์ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาขึ้นใหม่ และมีการยื่นขอรับการคุ้มครองตามกฎหมายเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมกะเพราทุกสายพันธุ์ที่มีอยู่ในประเทศไทย

นายกฤษฎ์ อุทุมมเวทิน รักษาการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ปัจจุบันมีการยื่นขอจดทะเบียนและขอรับการคุ้มครองพันธุ์กะเพราที่เป็นพันธุ์ใหม่ จำนวน 4 พันธุ์ กับกรมวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ จึงเข้าสู่กระบวนการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เพื่อให้พันธุ์พืชที่มีลักษณะตามหลักเกณฑ์ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยการคุ้มครองดังกล่าว เป็นการคุ้มครองเฉพาะพันธุ์ที่ระบุไว้เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่ากะเพราทั้งหมดในประเทศไทยจะกลายเป็นพันธุ์ของเอกชนหรือถูกผูกขาดการใช้ประโยชน์

“ขอให้ประชาชนและเกษตรกรสบายใจได้ว่า การขอรับการคุ้มครองพันธุ์พืชไม่ได้ทำให้กะเพราที่ปลูกและบริโภค

กันอยู่ทั่วไปกลายเป็นทรัพย์สินของเอกชน กะเพราพันธุ์อื่น ๆ ที่มีอยู่เดิมยังสามารถปลูก จำหน่ายนำมาประกอบอาหาร และใช้ประโยชน์ได้ตามปกติ การคุ้มครองมีขอบเขตเฉพาะพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครอง และมีเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด” นายกฤษฎ์ กล่าว

สำหรับ พันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง กฎหมายไม่ได้ห้ามประชาชนรับประทานหรือใช้ประโยชน์จากผลผลิตของพันธุ์นั้น และไม่ได้อธิบายความว่าประชาชนจะไม่สามารถแจกจ่ายผลผลิตเพื่อการบริโภคได้ แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ ส่วนขยายพันธุ์ เช่น เมล็ดพันธุ์ กิ่งชำ หรือส่วนอื่นที่สามารถนำไปขยายพันธุ์ได้ ซึ่งการนำส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครองไปใช้ในลักษณะที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการนำไปผลิตหรือจำหน่ายเพื่อการค้า ต้องอยู่ภายใต้สิทธิและเงื่อนไขของการคุ้มครองพันธุ์พืช

ดังนั้น การปลูกกะเพราเพื่อบริโภค การนำไปกะเพรามาประกอบอาหาร หรือการจำหน่ายผลผลิตกะเพราเพื่อการบริโภค ไม่ใช่การกระทำที่ถูกห้ามเพียงเพราะมีกะเพราบางพันธุ์ได้รับการคุ้มครอง สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ พันธุ์นั้นเป็นพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครองหรือไม่ และการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับส่วนขยายพันธุ์และอยู่ในขอบเขตสิทธิของผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายหรือไม่

ส่วนกรณีที่มีการตั้งข้อสังเกตว่า หากเมล็ดหรือส่วนขยายพันธุ์ของกะเพราที่ได้รับการคุ้มครองปลิวไปตกในแปลงเกษตรกรอื่น หรือปะปนอยู่ในพื้นที่เพาะปลูก แล้วจะทำให้พืชในแปลงดังกล่าวกลายเป็น “พันธุ์ของเอกชน” ทั้งหมดนั้น ไม่ใช่หลักการของการคุ้มครองพันธุ์พืช การคุ้มครองไม่ได้ทำให้เจ้าของพันธุ์มีสิทธิเหนือพืชทุกต้นที่มีลักษณะคล้ายกันหรือเกิดขึ้นเองในพื้นที่อื่นโดยอัตโนมัติ การพิจารณาสิทธิและการบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและขอบเขตที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กำหนด

นายกฤษฎ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมส่งเสริมการเกษตรขอให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนส่งต่อหรือเผยแพร่ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในพันธุ์พืช ซึ่งมีรายละเอียดทางกฎหมายและมีขอบเขตการคุ้มครองที่ชัดเจน การที่มีพันธุ์กะเพราบางพันธุ์ได้รับการคุ้มครอง จึงไม่ใช่การ “จดกะเพราทั้งหมด” และไม่ได้ทำให้ประชาชนหมดสิทธิในการปลูก กิน หรือใช้ประโยชน์จากกะเพราพันธุ์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การคุ้มครอง

กรมส่งเสริมการเกษตรยืนยันว่า การคุ้มครองพันธุ์พืชมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ สร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับปรุงพันธุ์ และคุ้มครองสิทธิของผู้พัฒนาพันธุ์ตามกรอบกฎหมาย ขณะเดียวกันยังคงคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชของเกษตรกรและประชาชน โดยการใช้สิทธิในพันธุ์พืชต้องดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช่การผูกขาดพืชชนิดนั้นทั้งหมด

กรุงเทพธุรกิจ

<https://www.bangkokbiznews.com/economics/1257885>

กะเพราไม่ได้เป็นของใคร เกษตรฯ ยืนยัน 4 พันธุ์ใหม่ไม่กระทบพันธุ์เดิม

กรมส่งเสริมการเกษตร

“กะเพราพันธุ์คุ้มครอง”

จดทะเบียนเพียง 4 พันธุ์

ไม่กระทบกะเพราพันธุ์อื่น

“กรมส่งเสริมการเกษตร เคารพสิทธิของเกษตรกร และพร้อมดูแลให้การปลูก กะเพราเป็นไปอย่างถูกต้อง”

นายฤกษ์ อุดมเวทิน รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

ห้ามทำอะไรบ้าง?

- ไม่นำต้นกะเพรา ส่วนขยายพันธุ์ ไปปลูก/จำหน่าย
- ไม่นำไปขายเชิงพาณิชย์ โดยไม่ได้รับอนุญาต

ทำได้แบบนี้

- ปลูกได้
- ขายได้
- กินได้
- แจกจ่ายได้

เพียงแต่ต้องไม่ใช่ “ส่วนขยายพันธุ์” เช่น เมล็ด กิ่งชำ ไปจำหน่ายเชิงพาณิชย์ สำหรับพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครอง

แล้ว “ส่วนขยายพันธุ์” คืออะไร?

เมล็ด กิ่งพันธุ์ ต้นกล้า

ถ้านำไปขาย ต้องขออนุญาตก่อน

สรุปง่าย ๆ

- ปลูกได้ กินได้ แจกจ่ายได้
- จำหน่าย ส่วนขยายพันธุ์
- ไม่สืบเผ่าพันธุ์ ไม่จำหน่ายเชิงพาณิชย์
- เพื่อคุ้มครองพันธุ์ และเกษตรกรไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ชี้แจงกระแสข่าว “กะเพราถูกเอกชนจดคุ้มครอง” จนผู้ปลูก-ผู้ขายทั่วไปกังวลว่าจะมีความผิดนั้นไม่เป็นความจริง โดยการคุ้มครองมีผลเฉพาะพันธุ์ใหม่ ที่ผ่านการวิจัยและยื่นขอตามกฎหมาย ไม่ได้ครอบคลุมกะเพราทุกสายพันธุ์ในไทย

นายฤกษ์ อุดมเวทิน รักษาการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ปัจจุบันมีการยื่นขอจดทะเบียนและขอรับการคุ้มครองพันธุ์กะเพราที่เป็นพันธุ์ใหม่ จำนวน 4 พันธุ์ กับกรมวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ จึงเข้าสู่กระบวนการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เพื่อให้พันธุ์พืชที่มีลักษณะตามหลักเกณฑ์ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยการคุ้มครองดังกล่าว เป็นการคุ้มครองเฉพาะพันธุ์ที่ระบุไว้เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่ากะเพราทั้งหมดในประเทศไทยจะกลายเป็นพันธุ์ของเอกชน หรือถูกผูกขาดการใช้ประโยชน์

“ขอให้ประชาชนและเกษตรกรสบายใจได้ว่า การขอรับการคุ้มครองพันธุ์พืชไม่ได้ทำให้กะเพราที่ปลูกและบริโภคกันอยู่ทั่วไปกลายเป็นทรัพย์สินของเอกชน กะเพราพันธุ์อื่น ๆ ที่มีอยู่เดิมยังสามารถปลูก จำหน่าย นำมาประกอบอาหาร และใช้ประโยชน์ได้ตามปกติ การคุ้มครองมีขอบเขตเฉพาะพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครอง และมีเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด” นายฤกษ์ กล่าว

- ชี้แจงกฎหมายคุ้มครองเฉพาะส่วนขยายพันธุ์เพื่อการค้า ยืนยันไม่ห้ามกินหรือแจกจ่าย

สำหรับพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง กฎหมายไม่ได้ห้ามประชาชนรับประทานหรือใช้ประโยชน์จากผลผลิตของพันธุ์นั้น และไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะไม่สามารถแจกจ่ายผลผลิตเพื่อการบริโภคได้ แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ ส่วนขยายพันธุ์ เช่น เมล็ดพันธุ์ กิ่งชำ หรือส่วนอื่นที่สามารถนำไปขยายพันธุ์ได้ ซึ่งการนำส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครองไปใช้ในลักษณะที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการนำไปผลิตหรือจำหน่ายเพื่อการค้า ต้องอยู่ภายใต้สิทธิและเงื่อนไขของการคุ้มครองพันธุ์พืช

ดังนั้น การปลูกกะเพราเพื่อบริโภค การนำใบกะเพรามาประกอบอาหาร หรือการจำหน่ายผลผลิตกะเพราเพื่อการบริโภค ไม่ใช่การกระทำที่ถูกห้ามเพียงเพราะมีกะเพราบางพันธุ์ได้รับการคุ้มครอง สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ พันธุ์นั้นเป็นพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครองหรือไม่ และการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับส่วนขยายพันธุ์และอยู่ในขอบเขตสิทธิของผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายหรือไม่

- ไขข้อสงสัยเกษตรกรจ่าย ยืนยันไม่ทำให้แปลงข้างเคียงกลายเป็นพันธุ์เอกชน

ส่วนกรณีที่มีการตั้งข้อสังเกตว่า หากเมล็ดหรือส่วนขยายพันธุ์ของกะเพราที่ได้รับการคุ้มครองปลิวไปตกในแปลงเกษตรอื่นหรือปะปนอยู่ในพื้นที่เพาะปลูก แล้วจะทำให้พืชในแปลงดังกล่าวกลายเป็น “พันธุ์ของเอกชน” ทั้งหมดนั้น ไม่ใช่หลักการของการคุ้มครองพันธุ์พืช การคุ้มครองไม่ได้ทำให้เจ้าของพันธุ์มีสิทธิเหนือพืชทุกต้นที่มีลักษณะคล้ายกันหรือเกิดขึ้นเองในพื้นที่อื่นโดยอัตโนมัติ การพิจารณาสิทธิและการบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและขอบเขตที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กำหนด

- วอนประชาชนเช็คข้อมูลก่อนแชร์ ย้ำสร้างแรงจูงใจนักวิจัยโดยไม่ผูกขาดพืชดั้งเดิม

นายกฤษฎ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมส่งเสริมการเกษตรขอให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนส่งต่อหรือเผยแพร่ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในพันธุ์พืช ซึ่งมีรายละเอียดทางกฎหมายและมีขอบเขตการคุ้มครองที่ชัดเจน การที่มีพันธุ์กะเพราบางพันธุ์ได้รับการคุ้มครอง จึงไม่ใช่การ “จดทะเบียนทั้งหมด” และไม่ได้ทำให้ประชาชนหมดสิทธิในการปลูก กิน หรือใช้ประโยชน์จากกะเพราพันธุ์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การคุ้มครอง

กรมส่งเสริมการเกษตรยืนยันว่า การคุ้มครองพันธุ์พืชมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ สร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับปรุงพันธุ์ และคุ้มครองสิทธิของผู้พัฒนาพันธุ์ตามกรอบกฎหมาย ขณะเดียวกันยังคงคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชของเกษตรกรและประชาชน โดยการใช้สิทธิในพันธุ์พืชต้องดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช่การผูกขาดพืชชนิดนั้นทั้งหมด

การออกมาชี้แจงของกรมส่งเสริมการเกษตรในครั้งนี้ ช่วยสร้างความกระจ่างให้แก่ประชาชนและเกษตรกรเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยยืนยันชัดเจนว่าการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่เป็นกลไกส่งเสริมงานวิจัยนวัตกรรมที่ไม่กระทบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของประชาชน และไม่ใช่นโยบายการผูกขาดสายพันธุ์พืชแต่อย่างใด

KEY POINTS

- กรมส่งเสริมการเกษตรชี้แจงว่าข่าว "กะเพราถูกเอกชนจดคุ้มครอง" ไม่เป็นความจริง การคุ้มครองตามกฎหมายมีผลเฉพาะกะเพราพันธุ์ใหม่ 4 พันธุ์ที่ผ่านการวิจัยเท่านั้น
- ประชาชนและเกษตรกรยังสามารถปลูก ขาย และบริโภคกะเพราพันธุ์ดั้งเดิมที่มีอยู่ทั่วไปได้ตามปกติ โดยไม่ได้รับผลกระทบจากการคุ้มครองพันธุ์ใหม่
- กฎหมายคุ้มครองเฉพาะ "ส่วนขยายพันธุ์" (เช่น เมล็ด, กิ่งชำ) ของพันธุ์ใหม่เพื่อการค้า แต่ไม่ได้ห้ามประชาชนบริโภคหรือใช้ประโยชน์จากผลผลิต

เปิดเกณฑ์เยียวยาเกษตรกรภัยพิบัติด้านพืช จำกัดพื้นที่ตามประเภทความเสียหาย

เผยหลักเกณฑ์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช กำหนดอัตราชดเชยแยกตามชนิดพืช ตั้งแต่ข้าว พืชไร่ ไม้ผล ไปจนถึงแมลงเศรษฐกิจและนาเกลือทะเล ย้ำต้องขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก่อนเกิดภัย

กรมส่งเสริมการเกษตรเผยแพร่หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือจากภาครัฐตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยอ้างอิงระเบียบกระทรวงการคลังเกี่ยวกับเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเงื่อนไขสำคัญ เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนเกิดภัย พื้นที่เพาะปลูกต้องมีความเสียหายจริง และต้องอยู่ในพื้นที่ที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ นอกจากนี้ การช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกกำหนดไม่เกินครัวเรือนละ 30 ไร่ โดยบางประเภทมีเพดานเฉพาะตามที่หลักเกณฑ์ระบุ

อัตราช่วยเหลือสำหรับพืชแต่ละประเภท ได้แก่ ข้าว อัตรา 2,240 บาทต่อไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,180 บาทต่อไร่ ส่วนไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชอื่น ๆ ระบุอัตรา 6,800 บาทต่อไร่ และอัตรา 3,400 บาทต่อไร่สำหรับกรณีตามเงื่อนไขที่กำหนด

สำหรับแปลงปลูกต้นโคลนทับถม กำหนดอัตราช่วยเหลือ 16,000 บาทต่อไร่ โดยช่วยเหลือไม่เกินครัวเรือนละ 5 ไร่ ขณะที่นาเกลือทะเลกำหนดอัตรา 3,666 บาทต่อไร่ ไม่เกินครัวเรือนละ 30 ไร่

ส่วนแมลงเศรษฐกิจ กำหนดการช่วยเหลือตามหน่วยการเลี้ยงหรือการผลิต ไม่เกิน 30 หน่วยต่อครัวเรือน ประกอบด้วย ผึ้งโพรง 2,000 บาทต่อรัง ผึ้งชันโรง 1,500 บาทต่อรัง ผึ้งพันธุ์ 2,000 บาทต่อรัง ครั่ง 1,700 บาทต่อตัน และจิ้งหรีด 2,000 บาทต่อบ่อ ทั้งนี้ ต้องตรวจสอบประเภทและเงื่อนไขให้ตรงกับหลักเกณฑ์ที่ประกาศใช้

หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปตามประเภทความเสียหายและกรอบงบประมาณ โดยการพิจารณาสิทธิไม่ได้ขึ้นอยู่กับกาได้รับผลกระทบเพียงอย่างเดียว แต่ต้องผ่านการตรวจสอบข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พื้นที่เสียหายจริง และเงื่อนไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

เกษตรกรจึงควรหมั่นปรับปรุงข้อมูลทะเบียนให้เป็นปัจจุบัน เก็บหลักฐานการเพาะปลูก และติดตามประกาศเขตภัยพิบัติจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้สามารถยื่นขอรับความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์มีผลบังคับใช้กับภัยที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 21 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป เกษตรกรควรตรวจสอบรายละเอียดฉบับเต็มกับกรมส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานรับผิดชอบก่อนดำเนินการ เนื่องจากอัตราและเพดานช่วยเหลืออาจมีเงื่อนไขเฉพาะตามประเภทภัยและลักษณะความเสียหาย

โคกหนองนาโมเดล เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและพัฒนารูปแบบการผลิตที่เกื้อกูลกัน

เกษตรเชียงใหม่ เยี่ยมชม “โคกหนองนาโมเดล” อำเภอสันทราย

ส่งเสริมเกษตรกรผสมผสาน บริหารจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยี IoT ต่อยอดปลูกกาแฟได้เริ่มไม่

เกษตรเชียงใหม่ เยี่ยมชม “โคกหนองนาโมเดล” อำเภอสันทราย ส่งเสริมเกษตรกรผสมผสาน บริหารจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยี IoT ต่อยอดปลูกกาแฟได้เริ่มไม่

นายเสน่ห์ แสงคำ เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า ได้ลงพื้นที่เยี่ยมแปลงเกษตรต้นแบบโคกหนองนาโมเดล ของ พ.ต. วิชัย ประทุมเทพ ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรพร้อมต่อยอดเป็นต้นแบบการเรียนรู้แก่เกษตรกร โดยแปลงเกษตรดังกล่าวมีพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ โดยปรับรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแนวทางโคกหนองนาโมเดล เน้นการบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ควบคู่กับการปลูกพืชแบบผสมผสาน ทั้งพืชไร่ พืชผัก การห่มดินเพื่อรักษาความชื้นและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ตลอดจนการปลูกไม้ผล เช่น ลำไย ฝรั่ง กล้วย พืชผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน เพื่อสร้างความหลากหลายทางการเกษตร ลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาพืชชนิดเดียว และส่งเสริมให้มีผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน รวมถึงสร้างโอกาสในการสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังมีการนำเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) มาประยุกต์ใช้ในระบบบริหารจัดการน้ำภายในแปลง เพื่อเพิ่มความสะดวกและประสิทธิภาพในการให้น้ำแก่พืช ช่วยให้สามารถจัดสรรน้ำได้อย่างเหมาะสม ลดการใช้ทรัพยากรโดยไม่จำเป็น และสอดคล้องกับแนวทางการทำเกษตรที่คำนึงถึงความสมดุลของสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เจ้าของพื้นที่ดังกล่าวยังมีแนวทางต่อยอดการผลิตด้วยการปลูกกาแฟได้เริ่มไม่ใหญ่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนต้นกล้ากาแฟ พร้อมทั้งส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการผลิต การดูแลรักษา และการแปรรูปผลผลิตให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและพัฒนารูปแบบการผลิตที่เกื้อกูลกันระหว่างไม้ยืนต้นกับพืชเศรษฐกิจ

เกษตรจังหวัดสกลนคร ลงพื้นที่ติดตามแปลงใหญ่แตงโม ต.แร่ อ.พังโคน ชูวางแผนผลิต 2,000 ไร่ ส่งตลาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง

นางสาวสุนันทา หมื่นแก้วณา เกษตรจังหวัดสกลนคร พร้อมด้วย นายทวีวัฒน์ ชันธิพัฒน์ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ และคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอพังโคน ร่วมลงพื้นที่เยี่ยมชมแปลงปลูกแตงโมของกลุ่มแปลงใหญ่แตงโมตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร โดยมี นายเคน แสนมี ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ฯ นำคณะเข้าเยี่ยมชมพื้นที่การปลูกแตงโมและแคนตาลูป รวมกว่า 22 ไร่

สำหรับการลงพื้นที่ในครั้งนี้ พบว่าผลผลิตแตงโมและแคนตาลูปอยู่ในระยะติดผลประมาณ 15-20 วัน และคาดว่าจะสามารถเริ่มเก็บเกี่ยวออกสู่ตลาดได้ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน 2569 โดยมีช่องทางการตลาดหลัก ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ตลาดไท ตลาดผลไม้ในพื้นที่ ตลอดจนพ่อค้าทั่วไป

ทั้งนี้ กลุ่มแปลงใหญ่แตงโม ตำบลแร่ ได้มีการวางแผนการบริหารจัดการการผลิตบนพื้นที่รวมกว่า 2,000 ไร่ คาดการณ์ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 5,000 – 6,000 ตันต่อปี โดยเน้นการจัดระบบการปลูกของสมาชิกให้ตรงกับความต้องการของตลาด เพื่อให้มีผลผลิตป้อนเข้าสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง เพียงพอต่อความต้องการ และช่วยให้เกษตรกรจำหน่ายได้ในราคาที่คุ้มค่ากับการลงทุน

สำหรับผู้สนใจผลผลิตแตงโมคุณภาพหลากหลายสายพันธุ์ สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์รวบรวมผลผลิตแตงโม สหกรณ์การเกษตรอำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร